

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 19 JANUARI 2017 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING

Vastgesteld: 9 februari 2017

Aanwezig de leden:

De heren Azannay (GL), Baaijens (AP), Brander (PvdA), El Aichi (CDA), Smit (OPH), Spijkerman (D66), Visser (CU) en de dames Dekker (D66), Jacobsz (AP), Klazes (GL), Özogul (SP), Ramsodit (PvdA) en Sterenberg (VVD)

Afwezig: De heer Van den Raadt en de dames Barth, Van Ketel, en Simsek

Mede aanwezig:

Mevrouw Taets van Amerongen-Ingram (secretaris), de heer Van Leeuwen (voorzitter), de heer Botter (wethouder), de heer Snoek (wethouder), mevrouw Langenacker (wethouder)

Verslag: De heer Guilonard

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.45 uur en heet aanwezigen en luisteraars welkom bij de vergadering van de commissie Samenleving.

De heer Van den Raadt en de dames Barth, Van Ketel en Simsek zijn met kennisgeving afwezig.

De voorzitter deelt het volgende mee:

- De planning is dat naar aanleiding van de raadsmarkt van vanavond over de subsidies op de basisinfrastructuur, dit onderwerp op 9 februari 2017 in de commissie wordt behandeld.
- Op donderdag 26 januari 2017 wordt van 17.15 tot 18.45 uur een 'Meet en Share' georganiseerd met alle wijkraden en andere buurt- en stadsinitiatieven. Hiermee wordt motie 29 (van de Kadernota 2014) 'Motie van de Wijk van de Raad, Samen Haarlem' uitgevoerd. Deze bijeenkomst wordt georganiseerd op verzoek van de gemeenteraad en is mede voorbereid door de raadsleden Van den Raadt, Van Leeuwen, Klazes en Van Loenen. Er wordt een brede vertegenwoordiging verwacht van minimaal twee raadsleden.
- Mevrouw Jacobsz is oma geworden.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er zijn geen insprekers.

3. Vaststellen agenda

De **voorzitter** concludeert dat de voorgestelde agenda wordt vastgesteld.

4. Vaststellen conceptverslagen van de commissie van 27 oktober, 24 november (geheim en openbaar), 1 en 8 december 2016

Alle zes verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen van leden en collegeleden

De **voorzitter** inventariseert de rondvragen en geeft het woord aan wethouder Snoek voor een mededeling.

Wethouder **Snoek** deelt mee dat het RMA een bedrag van 400.000 euro vrijmaakt voor een internationale school in Haarlem. Volgende week zullen bij de raadsvergadering bij de ingekomen stukken een businesscase en een toelichting hierop worden gevoegd. Die kunnen dan worden besproken.

Wethouder **Botter** deelt mee dat het protocol voor dak- en thuislozen is aangepast vanwege de kou. Er is op dit moment intensief ambtelijk overleg om te bekijken of de Amstelring juridisch geregeld kan worden. Het ziet er in zijn ogen positief uit en hij verwacht binnen afzienbare tijd dat de overdracht een feit kan zijn.

Er is op dit moment een dummy aan het draaien van de digitale sociale kaart. Deze wordt getest door derden. Het is niet een site van de gemeente Haarlem.

6. Derde kwartaalrapportage 2016 sociaal domein

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** ziet bij het onderdeel beschermd wonen graag een nadere toelichting op de in- en uitstroom van mensen. Zij hoopt dat deze vorm van rapportage zich voortzet in het komende jaar.

De heer **Smit (OPH)** mist een totaal financieel overzicht in deze rapportage over het derde kwartaal van 2016. Voor het overige vindt hij het een goed leesbaar stuk.

De heer **Brander (PvdA)** vraagt zich af hoe het staat met het groepsvervoer in Haarlem. Op pagina 10 van de rapportage staat een grafiek vermeld zonder een legenda. Tot slot vraagt spreker hoe de samenwerking verloopt tussen het CJG en de sociale wijkteams.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** vindt het positief dat er gericht wordt gekeken naar kansen vanuit de brede zin van de doelgroep. Zij constateert dat er veel vacatures in de zorg niet zijn ingevuld en zij vraagt vervolgens aan wethouder Snoek of hij al in gesprek is met de partner Pippa's. Zijn er nog andere partners in beeld die hier niet instaan?

Spreekster kaart het probleem aan dat zich voordoet in de bijstand en de voorschotten die hier soms wel en soms niet worden verstrekt.

Graag wil zij van de wethouder antwoorden krijgen over de jeugdzorg voor de twee leeftijdscategorieën 18- en die van 18+.

Tot slot brengt mevrouw Ramsodit de dubbelepoortendiscussie aan de orde die zich voordoet bij de Jeugdzorg binnen de Wmo. Komt deze discussie aan de orde bij de discussie over 18+ en 18-?

De heer **Visser (CU)** sluit zich aan bij de reeds gestelde vragen. Hij mist in de kwartaalrapportage de schuldenproblematiek.

Het intrigeert spreker dat van de 120 klachten over uitkeringen er 42 anders zijn opgelost dan de normale procedure.

Tevens is hij benieuwd naar de reden(en) van het feit dat het aantal pgb's daalt.

Waarom worden de wachtlijsten niet korter gemaakt, terwijl aan de andere kant er minder plekken in de zorg worden gecreëerd?

Mevrouw **Dekker (D66)** verzoekt het college deze vorm van rapportage in 2017 voort te zetten, zodat er een goede visie zichtbaar blijft van wat er in het sociale domein plaatsvindt.

Het is een goede zaak dat er inzicht wordt gegeven in de in- en uitstroom van geschakeld wonen.

Zij sluit zich aan bij de reeds gemaakte opmerking over de daling van het aantal verstrekte pgb's.

Spreekster mist de schakel tussen de dagbesteding op maat en de aangekondigde algemene dagbesteding. Zij mist in dit stuk de groep jongeren die thuis zitten, compleet geïsoleerd, wel naar school gaan maar niet zelfredzaam zijn.

De heer **Azannay (GLH)** vraagt wat de stand van zaken is binnen het sociale domein.

Spreker vraagt of het het college al gelukt is om de wachtlijst voor het beschermd wonen te verkleinen.

Tot slot vraagt de heer Azannay of het aantal geplande garantiebanen is gehaald.

Mevrouw **Özogul (SP)** constateert dat er signalen zijn over problemen bij het aanvragen van uitkeringen en de aangevraagde voorschotten. Net als andere fracties heeft zij zorgen over de afname van het aantal verstrekte pgb's.

Wethouder **Langenacker** meldt dat dit de derde rapportage van 2016 is en dat er nog een vierde wordt geproduceerd. Daarna wil zij met de commissie in gesprek hoe het college deze informatie vervolgens wil rapporteren over de decentralisaties.

De schuldhelpdienstverlening staat niet in de rapportage vermeld, omdat deze rapportage specifiek bedoeld is voor de nieuwe taken die naar de gemeente zijn toegekomen.

De heer **Visser (CU)** pleit voor een integrale rapportage en niet voor afzonderlijke rapportages.

Wethouder **Langenacker** neemt deze opmerking mee in haar besluitvorming.

De financiële informatie over het sociale domein heeft in een rapportage van december 2016 gestaan. Vandaar dat het nu niet in de rapportage van het derde kwartaal van 2016 staat vermeld.

Het samenwerken tussen het CJG en de sociale wijkteams wordt in de komende periode verstevigd.

Er lopen enkele projecten voor mensen die vallen onder de noemer 'kansen op werk'.

De voorschotten zijn in sommige gevallen een probleem. Er wordt meer aandacht besteed aan verbetering hiervan.

De vierhonderd garantiebanen zijn gerealiseerd. Het is een dynamisch proces dat het college continu blijft monitoren.

De vraaguitval binnen het pgb beschouwt spreekster als een positieve ontwikkeling.

Wethouder **Snoek** wil graag schriftelijk antwoord (ook op de ingediende rondvraag van het CDA) geven op de vraag over de veranderingen in de procedure die er zijn opgetreden op het gebied van de zwerfjongeren.

De terugval van het aantal pgb's ziet spreker als een positieve ontwikkeling. Er is geen indicatie meer nodig, maar er vindt een gesprek plaats waarbij een gezinsplan wordt opgesteld dat in samenspraak met het CJG plaatsvindt. Als het CJG concludeert dat er geen pgb nodig is, dan wordt er geen verstrekt. Een verdere analyse waar mevrouw Dekker om vraagt, vindt de wethouder niet zinvol. Het is niet juist om aan te nemen dat er per definitie minder makkelijk pgb's worden verstrekt dan voorheen. Wethouder Snoek zal op blijvend aandringen van de fractie van D66 een nadere analyse over de terugval van het aantal verstrekte pgb's op papier zetten.

De heer **Visser (CU)** vindt dat mensen recht moeten hebben op een pgb, ook als er zorg in natura aanwezig is.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** appelleert met de opmerking dat haar reeds gestelde belangrijke vragen nog steeds niet beantwoord zijn.

De heer **Smit (OPH)** vindt de opmerking van de heer Visser zeer relevant.

Wethouder **Snoek** zegt de komende maandag de discussie over de jeugd van 18+ en 18- te bespreken in de staf Sociale Domein. De onderdelen jeugdzorg en de pgb's worden dan eveneens besproken. De wethouder kan om die reden nu niet verder inhoudelijk ingaan op bovenstaande onderwerpen.

Wethouder **Botter** zegt dat de transitie van het doelgroepenvervoer per 1 januari 2017 redelijk goed verlopen is. Er zijn echter nog te veel mensen die te lang moeten wachten. De ambitie is om deze problemen binnen twee weken op te lossen.

De heer **Brander (PvdA)** verzoekt de wethouder deze problemen binnen enkele weken op papier te zetten.

Wethouder **Botter** zegt dit toe.

De gemeente loopt voor op andere gemeenten in het land als het gaat over de kanteling, omdat andere gemeenten veel zaken nog handmatig hebben uitgevoerd, terwijl de gemeente Haarlem het volgens het nieuwe systeem uitvoert.

In het voorjaar van 2017 zal het onderwerp over het beschermd wonen aan de orde komen. Dat geldt met name voor mensen met een ernstige psychische aandoening.

De wachtlijst, de instroom en de uitstroom waren tijdens het produceren van deze rapportage niet helder in beeld. De wachtlijst noopt de gemeente om de 'omklap' van een aantal woningen niet zo snel te doen als zij van plan was te gaan doen. Er is hiermee uitstel gecreëerd dat in zijn ogen nog wel aanvaardbaar is.

Spreker zorgt voor een aangepaste legenda die in de grafiek op pagina 10 ontbreekt.

Om een financieel totaaloverzicht van het sociale domein te verkrijgen, moeten diverse cijfers bij elkaar worden gevoegd. Wethouder Botter zal voor deze financiële gegevens zorgdragen.

De heer **Azannay (GLH)** vraagt aan wethouder Snoek of hij in de brief wil vermelden hoe de verdere aanpak bij de zwerfjongeren gaat plaatsvinden.

Wethouder **Snoek** ontkent dat het onderwerp van de zwerfjongeren hier in deze rapportage thuishoort. De vraag van mevrouw Sterenberg zal hij schriftelijk beantwoorden.

Wethouder **Botter** zal de vraag van mevrouw Özogul (SP) schriftelijk beantwoorden.

Rondvraag voor wethouder Snoek

De heer **El Aichi (CDA)** geeft aan dat zijn fractie een motie heeft ingediend over spookjongeren. Spreker wil graag van de wethouder weten hoe het staat met de uitvoering van deze motie.

Wethouder **Snoek** zal deze vraag over de ingediende motie schriftelijk beantwoorden.

De heer **Visser (CU)** vraagt of de wethouder het signaal herkent dat er een groeiend aantal jongeren thuis komt te zitten en dat er minder budget beschikbaar is om dit probleem aan te pakken.

Wethouder **Snoek** herkent het vraagstuk van het groeiende aantal 5A-jongeren. Het is niet waar dat deze jongeren per definitie thuiszitten. Hij zal navraag doen over wat de stand van zaken is.

De vraag van de fractie van Trots Haarlem luidt wat het huidige rentetarief van de Haarlemse Kredietbank is. Gaat dit tarief, in navolging van andere steden, naar beneden bijgesteld worden? Vindt de gemeente Haarlem dat zij te veel geld verdienen aan mensen die het financieel al erg moeilijk hebben?

Wethouder **Langenacker** antwoordt dat voor een aanvraag voor bijzondere bijstand mensen in de gemeente Haarlem niet worden doorverwezen naar de Haarlemse Kredietbank. Andere gemeenten doen dat soms wel. Bij de bijzondere bijstand wordt er een gift of een lening verstrekt. Als dit een lening is, dan brengt de gemeente Haarlem geen rente in rekening. Bij het schuldhulpdienstverleningstraject wordt gewerkt met saneringskredieten. Hierbij worden diverse schuldeisers teruggebracht tot één schuldeiser, waarbij wel een rentepercentage (12,6%) in rekening wordt gebracht. De Nederlandse Kredietbank bepaalt de hoogte van dit percentage en dit percentage wordt landelijk toegepast.

De **voorzitter** stelt voor om tien minuten te pauzeren en schorst de vergadering.

7. Vaststellen criteria voor kanteling van maatwerkvoorziening naar algemeen toegankelijke voorziening

De heer **Spijkerman (D66)** meldt dat de fractie D66 nog steeds achter de kanteling van maatwerkvoorziening naar algemeen toegankelijke voorziening staat. Het wekt vertrouwen dat mensen met een zware lichamelijke of geestelijke beperking hun Wmo-maatwerkvoorzieningen behouden. Spreker vindt het belangrijk dat deze overgang (kanteling) per 1 januari 2018 niet gepaard gaat met een 'harde knip'. Kan de wethouder dat toezeggen?

Tevens vraagt spreker of de wethouder de commissie kan uitleggen hoe hij de gecontracteerde zorgaanbieders in 2017 reeds kan stimuleren om te anticiperen op de overgang van maatwerkvoorziening naar algemeen toegankelijke voorziening.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** vindt dat de gemeente Haarlem onvoldoende rekening houdt met de inwoners van Haarlem bij het terugdraaien van maatwerkvoorzieningen naar algemeen toegankelijke voorzieningen. Ontneemt de gemeente Haarlem dan het recht van burgers om gebruik te mogen maken van deze maatwerkvoorziening? Spreekster vraagt of de gemeente wel voldoende rekening houdt met deze juridische kwestie. Spreekster is voor meer efficiëntie en voor minder administratieve lastendruk die de gemeente beoogt te gaan halen met deze kanteling, maar het moet in haar ogen wel zorgvuldig plaatsvinden. Het ontbreekt haar aan overzicht welke algemene voorzieningen voor mensen beschikbaar blijven.

Mevrouw **Klazes (GLH)** staat achter de intentie van deze nota over de kanteling. Een dergelijke uitvoering van deze kanteling kan alleen maar goed werken als de sociale wijkteams optimaal functioneren. De wijkteams moeten makkelijk bereikbaar en vindbaar zijn en over voldoende expertise beschikken. Zij heeft geen twijfels over de competenties van de leden van de wijkteams, maar wel over de randvoorwaarden waarbinnen zij moeten werken.

De heer **El Aichi (CDA)** kan zich in het algemeen vinden in het voorliggende rapport. De wijze waarop dit moet gaan gebeuren baart hem wel zorgen. Deze zorgen zijn eveneens door de Participatieraad geuit. De sociale wijkteams moeten hiervoor voldoende worden gefaciliteerd. Dat is nu nog onvoldoende.

Mevrouw **Özogul (SP)** is voor efficiency, maar zij staat argwanend tegenover het woord 'kanteling'. Daar schuilt in haar beleving het woord bezuiniging achter. De sociale wijkteams zijn nu volop in ontwikkeling en moeten nog doorontwikkeld worden. Is de kwaliteit van de aanbieder te waarborgen? Kunnen er wachtlijsten ontstaan, doordat er meer werkzaamheden bij de sociale wijkteams bijkomen?

De heer **Brander (PvdA)** stelt voor om mensen met een minder specialistische achtergrond (loodgieter) bij de dagbesteding te koppelen aan de mensen die algemene zorg nodig hebben. Bij intensieve zorg kan deze koppeling niet plaatsvinden. De zorg in de dagbesteding kan hierdoor breder worden ingevuld. De sociale wijkteams moeten hier ontvankelijk voor zijn.

De heer **Smit (OPH)** is voor kanteling onder de juiste condities. Het college is hierin iets te vrijblijvend en dat baart de fractie zorgen. Is er de garantie dat de kwaliteit en de professionaliteit in stand blijven? Er gaan wel budgetten over, maar gaan er ook rechten over? Kan de wethouder aangeven dat het afschalen van zwaardere zorg naar mindere zorg in het belang van cliënten kan zijn?

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** vraagt aan de wethouder of hij enigszins kan aangeven wat de nieuwe rol van de sociale wijkteams gaat worden.

Wethouder **Botter** zegt dat de gemeente en zorgverleners op zoek zijn naar een vorm van afschalen in de maatwerkvoorziening van zorg naar hulpverlening. Er is een groep mensen die wel in staat is om haar eigen brood te smeren, te koken en gezamenlijk inkopen te doen – waar veel plezier aan ontleend kan worden – terwijl deze groep nu vaak stil in een stoel zit.

Het is de bedoeling om een vorm van zinvolle dagbesteding aan te bieden waar mensen met algemene zorg veel plezier aan beleven. Dat kunnen ook niet-betaalde krachten doen. Voor mensen die zware zorg nodig hebben, blijft specialistische zorg van kracht.

Mevrouw **Özogul (SP)** interrumpeert de wethouder met de opmerking dat het invullen van algemene zorg in de dagbesteding al jaren gebeurt door vrijwilligers. Waarom is er dan een kanteling nodig die gelijkstaat aan bezuiniging?

Wethouder **Botter** antwoordt dat mensen die zware zorg nodig hebben, blijven bestaan. De kanteling houdt in dat meer zorg overgaat naar meer welzijn. Veel mensen zijn beter af met een welzijnswerker, dan dat zij zorg krijgen aangeboden.

De heer **Smit (OPH)** zegt dat hij een fundamenteel meningsverschil heeft met de wethouder over dit onderwerp. Dit lijkt meer op een bezuiniging dan op een kanteling. Het ontbreekt hier aan garanties.

Mevrouw **Özogul (SP)** is het eens met de woorden van de heer Smit.

De heer **El Aichi (CDA)** vindt dat de wethouder een vergelijking maakt met een welzijnsorganisatie zoals die in Heemstede, maar die kan niet worden vergeleken met die in Haarlem.

De heer **Spijkerman (D66)** vindt dat de groep echt kwetsbare mensen Wmo-maatwerk moet blijven behouden. Voor de andere categorie kan er winst worden behaald doordat mensen uit de buurt zorg en welzijn aan elkaar aanbieden in plaats van uit de professionele hulpverlening die meer van buitenaf en van verder weg komen.

De heer **Smit (OPH)** vindt dat een professional met hart en ziel zijn of haar werk verricht voor de cliënt. Spreker mist duidelijke en scherpe condities waaronder zware en minder zware zorg komen te vallen.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** vraagt aan de wethouder of deze criteria worden vastgelegd in een uitvoeringsbesluit, waardoor duidelijk wordt op welke criteria deze kanteling berust.

Wethouder **Botter** zegt dat de kanteling niet te smal moet worden opgevat. Hij probeert zo veel mogelijk recht te doen aan de verzoeken vanuit de commissie. De Wmo en de kanteling zijn niet alleen ontstaan door bezuinigingen, maar vooral om zo slim mogelijk met de bestaande instrumentaria zo veel mogelijk mensen te bereiken en die een zo goed mogelijk en prettig bestaan te geven. Dat moet zo dicht mogelijk bij de mensen plaatsvinden en dat zijn de sociale wijkteams die in de verschillende buurten staan. Het voorliggende document is een opmaat naar een verwervingsdocument waar de commissie en de zorgsector samen over gaan. Mensen met een formele indicatie behouden hun rechten. Bij de nieuwe instromers worden – net zoals nu ook gebeurt – gesprekken gevoerd over hun behoeften. Daarna wordt gekeken bij welke organisatie deze behoeften het beste passen. Spreker stelt aan de commissieleden voor om veel van de door hen gestelde vragen over de sociale wijkteams te bewaren tot over drie maanden, wanneer de voortgang van het proces opnieuw wordt besproken. Het sociale wijkteam krijgt er geen bakken met werk bij met deze kanteling. Bovendien komen er mensen bij. Spreker heeft er vertrouwen in het proces dat nu loopt.

Mevrouw **Klazes (GLH)** constateert dat de sociale wijkteams een belangrijk onderdeel zijn in het proces en dat er expertise wordt aangevuld.

Wethouder **Botter** beaamt dit en voegt eraan toe dat de commissie zelf de agenda beheert en dit onderwerp kan agenderen zodra er behoefte aan is.

De **voorzitter** stelt voor om over drie maanden dit onderwerp opnieuw op de agenda te plaatsen van deze commissie.

Wethouder **Botter** merkt op dat het niet een taak van de vrijwillige vacaturecentrale is om maaltijden te serveren, maar dat zij er is om vrijwilligers goed uit te rusten voor het uitvoeren van hun taken. Het is niet de bedoeling om alleen maar met vrijwilligers te werken. Dat ligt aan het type werk dat moet worden verricht.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** uit haar zorgen over het te veel leunen op vrijwilligers.

Mevrouw **Özogul (SP)** vraagt hoe de zware zorg wordt gegarandeerd.

De heer **Smit (OPH)** mist de transparantie in de mensen die in die afgeschaalde zorg niet uit de voeten komen. Hoe gaat de wethouder hiermee om?

De heer **Haak (ambtenaar)** legt op verzoek van wethouder Botter uit dat er vooral een efficiëncyslag wordt gemaakt, waardoor minder geld nodig is om dezelfde kwaliteit te garanderen. Er ontstaat een lagere administratieve lastendruk als gevolg van de kanteling, zowel aan de kant van de gemeente als aan de kant van de zorg, zonder dat het ten koste gaat van de begeleiding van de klant. Bij de klant is eveneens een efficiëncyvoordeel zichtbaar. Het is een zoektocht bij zowel de gemeente Haarlem als bij de zorgaanbieders hoe de kanteling het beste kan gaan werken.

Wethouder **Botter** zegt toe dat hij goed gaat bekijken wat de commissieleden hebben ingebracht, dit te verwerken in de procedure van de verwerkingsstrategie en dat over drie maanden het onderwerp opnieuw in deze commissie kan worden besproken.

8. Rondvraag

Mevrouw **Özogul (SP)** vraagt naar de situatie van de Amstelring. Wat is de stand van zaken?

Wethouder **Botter** antwoordt dat Tzorg de zorg zou overnemen van de Amstelring. Het gaat over ongeveer 500 werkplekken. De gemeente gaat goed uitzoeken hoe het zit, zodat de gemeente Haarlem geen problemen krijgt.

9. Agenda komende commissievergadering(en), actielijst en jaarplanning

De heer **Brander (PvdA)** wil graag weten wanneer de conceptnota over de Participatieraad komt.

Wethouder **Botter** antwoordt dat er een nota is over onafhankelijke cliëntenondersteuning die ongeveer gelijktijdig op de reactie van het advies is gekomen.

De heer **Spijkerman (D66)** wil graag de burenhulp in bredere context bespreken in de commissie.

Wethouder **Botter** antwoordt dat in een van de komende commissievergaderingen dit onderwerp op de agenda staat.

10. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.15 uur.